

30. 06. 2008

1. Ekonomija kao nauka istražuje:

- a. zakonitosti u ekonomskoj oblasti društvenog života (proizvodnja, raspodela, razmena i potrošnja)
- b. zakonitosti opšte potrošnje
- c. organizaciju društvenog života

2. Tržište je:

- a. celokupnost međusobnih odnosa ponude i tražnje robe i faktora proizvodnje
- b. celokupnost prodaje i naplate proizvoda
- c. celokupnost nabavki preduzeća i domaćinstava

3. Osnovni faktori proizvodnje su:

- a. radna snaga, sredstva za rad i predmeti rada, odnosno radna snaga, zemljište i kapitalna dobra
- b. mašine, oprema i zgrade
- c. materijali i oruđa za rad

4. Princip rentabilnost (R) iziskuje da se:

- a. proizvede određen obim proizvodnje za što kraće vreme
- b. ostvari određen dohodak uz što manje ulaganje faktora proizvodnje, odnosno:
 $R = \text{dohodak} / \text{osnovna} + \text{obrotna sredstva}$
- c. proizvede određen obim proizvodnje uz što manji utrošak materijala

5. Varijabilni (proporcionalni) troškovi su:

- a. troškovi predmeta rada i angažovane radne snage
- b. troškovi sredstava za rad
- c. troškovi alata i rezervnih delova

6. Osnovne funkcije novca su:

- a. ravnomerna raspodela društvenog proizvoda
- b. uravnoteženje odnosa potrošnje i štednje
- c. mera vrednosti, sredstvo prometa, sredstvo plaćanja, tezaurisanje i svetski novac

7. Dividendna stopa je odnos između:

- a. dividende i zajmovnog kapitala
- b. dividende i trgovačkog kapitala
- c. dividende i akcijskog kapitala

8. Slobodna konkurencija je tržišno stanje sa:

- a. dva prodavca i dva kupca
- b. malim brojem prodavaca i kupaca
- c. velikim brojem prodavaca i kupaca**

9. Tražnja određene vrste robe zavisi od:

- a. kvaliteta, cena robe i troškova amortizacije
- b. raznovrsnosti ponude i cene koštanja
- c. prihoda (dohotka) stanovništva, cena robe i potreba (ukusa, želja, navika) potrošača**

10. Bruto investicije čine:

- a. neto investicije i akumulacija
- b. neto investicije i amortizacija, odnosno: $Brl = N_0I + Am$, gde je: Brl – bruto investicije, N_0I - neto investicije, Am – amortizacija**
- c. amortizacija i akumulacija

11. Profit predstavlja razliku između:

- a. vrednosti sredstava za rad i fiksnih troškova
- b. ukupnog prihoda i varijabilnih troškova
- c. ukupnih prihoda i ukupnih troškova poslovanja**

12. Prihod od obveznica je:

- a. kamata**
- b. dividenda
- c. renta

13. Kamatna stopa (k') se izračunava korišćenjem formule:

- a. $k' = \frac{\text{zajmovni fondovi}}{\text{kamata}} \times 100$
- b. $k' = \frac{\text{kamata}}{\text{akcijski kapital}} \times 100$
- c. $k' = \frac{\text{kamata}}{\text{zajmovni fondovi}} \times 100$**

14. Devizni kurs je:

- a. berzanska cena zlata
- b. cena strane valute na domaćem tržištu**
- c. projekcija deviznog bilansa

15. Inflacija je:

- a. neprekidan rast opšteg nivoa cena**
- b. neprekidan pad opšteg nivoa cena
- c. povremen rast opšteg nivoa cena

30. 06. 2008

1. Mikroekonomija proučava:

- a. ponašanje pojedinačnih privrednih i vanprivrednih subjekata (preduzeća, domaćinstava)
- b. ponašanje neprivrednih subjekata
- c. javnu potrošnju

2. Proces razmene odvija se:

- a. u transportu
- b. na tržištu
- c. u fabrici

3. Tržišna cena je:

- a. prosečna cena proizvodnje
- b. cena koštanja
- c. novčani izraz tržišne vrednosti robe

4. Produktivnost rada (P) je:

- a. princip ekonomije koji podrazumeva proizvodnju određenog obima proizvodnje, uz što niže ulaganje živog ljudskog rada: $P = Q / TL$, gde su: Q – obim proizvodnje, TL – utrošak rada u jedinici vremena
- b. princip ekonomije koji podrazumeva da se ostvari određeni dohodak za što kraće vreme
- c. zahtev da se proizvede određeni obim proizvodnje uz što manji utrošak materijala

5. Amortizacija je proces rabacenja (trošenja):

- a. sredstava za rad (mašine, uređaji i instalacije)
- b. materijala
- c. zemljišta

6. Fiksni troškovi su:

- a. troškovi sredstava za rad
- b. troškovi prometa
- c. transportni troškovi

7. Moneta je:

- a. papirni novac
- b. kovani novac
- c. kreditni novac

8. Dividenda je dohodak od:

- a. akcija**
- b. štednih uloga
- c. obveznica

9. Monopol je stanje na tržištu sa:

- a. jednim prodavcem**
- b. dva kupca
- c. više prodavaca

10. Društvena reprodukcija prema razmerama (obimu) može biti:

- a. jednostavna i složena
- b. prosta, proširena i umanjena**
- c. opšta i posebna

11. Bruto domaće investicije finansiraju se iz:

- a. potrošačkih kredita
- b. trgovačke marže
- c. domaće akumulacije i amortizacije**

12. Akcije su:

- a. dužničke hartije od vrednosti
- b. vlasničke hartije od vrednosti**
- c. derivatne hartije od vrednosti

13. Kamata je:

- a. finansijski prinos od akcija
- b. finansijski prinos od novčanih fondova i pozajmljenih novčanih sredstava**
- c. finansijski prinos od gotovog novca u blagajni

14. Devize su:

- a. efektivni strani novac, zlatnici i srebrnjaci
- b. sva potraživanja izražena u stranoj valuti (depoziti, menice, čekovi i sl.), kao i efektivni strani novac (novčanice i kovani novac), osim zlatnika i srebrnjaka**
- c. sve obaveze izražene u stranoj valuti, kao i efektivni strani novac, uključujući zlatnike i srebrnjake

15. Platni bilans čine:

- a. finansijski i valutni bilans
- b. bilans tekućih transakcija i bilans kapitalnih (finansijskih) transakcija**
- c. bilans usluga i devizni bilans

30. 06. 2008

1. Makroekonomija proučava:

- a. **ekonomske zakonitosti na nivou ukupne privrede (nacionalne ekonomije)**
- b. pravila upravljanja velikim preduzećima
- c. najveća robna tržišta (nafte, automobila, lekova)

2. Predmeti rada (sirovine) su:

- a. repromaterijal i alati
- b. polufabrikati i komponente za ugradnju
- c. **materije (sirovine i repromaterijali) na koje ljudi deluju svojim umnim i fizičkim sposobnostima uz pomoć mašina, uređaja, instalacija i alata da bi ih prilagodili svojim potrebama**

3. Ključni ekonomski principi su:

- a. informisanost i pravednost
- b. organizovanost, uravnoteženost i obuhvatnost
- c. **produktivnost, ekonomičnost i rentabilnost**

4. Fiksni troškovi u odnosu na obim proizvodnje su:

- a. zavisni
- b. delimično zavisni
- c. **nezavisni**

5. Banknota je:

- a. **papirni novac**
- b. kovani novac
- c. žiralni novac

6. Novac ima funkciju blaga ako je:

- a. oročen
- b. **tezaurisan**
- c. konvertovan

7. Trgovački rabat je razlika između:

- a. prodajne i prosečne nabavne cene trgovca
- b. nivelisane prodajne i nabavne cene trgovca
- c. **prodajne i nabavne cene trgovca**

8. Društveni proizvod čine:

- a. amortizacija i novostvorena vrednost (nacionalni dohodak)**
- b. amortizacija i preneti vrednost (materijalni troškovi)
- c. amortizacija i akumulacija

9. Nacionalni dohodak u odnosu na društveni proizvod je:

- a. manji**
- b. veći
- c. isti

10. Neto investicije predstavljaju razliku između:

- a. bruto investicija i amortizacije, odnosno: $N_{0I} = B_{rI} - A_{mI}$, gde je: B_{rI} – bruto investicije, N_{0I} - neto investicije, A_{mI} – amortizacija**
- b. bruto prihoda i troškova
- c. bruto profita i poreza

11. Obveznice i akcije su najznačajniji oblici:

- a. ulaganja u zalihe materijala
- b. neprivrednih investicija
- c. portfolio investicija (plasmana)**

12. Kamatna stopa je odnos između:

- a. kamate i akcijskog kapitala
- b. kamate i trgovačkog kapitala
- c. kamate i zajmovnog kapitala**

13. Bankarski poslovi su:

- a. poslovi upravljanja zalihama
- b. depozitni, kreditni i poslovi platnog prometa**
- c. poslovi turističkog posredovanja

14. Platni bilans je:

- a. sistematski pregled priliva i odliva deviza rezidenata i nerezidenata, izražen u raznim originalnim valutama
- b. sistematski pregled svih ekonomskih transakcija između rezidenata jedne zemlje i rezidenata drugih zemalja, za određeni vremenski period, izražen u jedinstvenoj valuti**
- c. sistematski pregled robnog izvoza i uvoza, iskazan u novčanim jedinicama

15. Inflacija je posledica:

- a. veće količine novca u opticaju od potrebne količine**
- b. manje količine novca u opticaju od potrebne količine
- c. jednakosti količine novca u opticaju i potrebne količine

30. 06. 2008

1. Potrošnja je:

- a. promet u maloprodaji
- b. proces zadovoljavanja ljudskih potreba**
- c. konzumiranje berzanskih proizvoda

2. Robni promet obuhvata:

- a. fazu nabavke (N-P) i fazu prodaje finalnih dobara (P-N)**
- b. fazu prodaje (R-N) i fazu kupovine (N-R)
- c. fazu prodaje (P-N) i fazu naplate (N-P)

3. Princip ekonomičnosti (E) predstavlja zahtev da se:

- a. proizvede određeni obim proizvodnje uz što manje ulaganje ljudskog rada
- b. proizvede određena vrednost uz što niže (minimalne) troškove faktora proizvodnje, odnosno: $E = Vr / Tr$, gde su: Vr – vrednost proizvodnje, a Tr – trošak proizvodnje**
- c. ostvari određeni dohodak za što kraće vreme

4. Intenzivnost rada je:

- a. stepen trošenja predmeta rada
- b. stepen trošenja rada u jedinici vremena (gotovo uvek rezultira u većem obimu proizvodnje)**
- c. stepen trošenja sredstava za rad

5. Varijabilni (proporcionalni) troškovi zavise od:

- a. obima nabavki
- b. obima zaliha
- c. obima proizvodnje**

6. Dohodak zajmovnog kapitala je:

- a. renta
- b. kamata (kao prinos na uložena novčana sredstva)**
- c. nadnica

7. Menica je pismena obaveza:

- a. poverioca
- b. komisionara
- c. dužnika**

8. Duopol je stanje na tržištu sa:

- a. dva prodavca**
- b. nekoliko prodavaca
- c. mnoštvom prodavaca

9. Nacionalni dohodak se raspoređuje na:

- a. ličnu potrošnju i akumulaciju**
- b. ličnu potrošnju i zalihe
- c. amortizaciju i akumulaciju

10. Direktna strana ulaganja mogu biti:

- a. samo u obliku akcija
- b. samo u obliku udela
- c. u obliku akcija i udela**

11. Obveznice su:

- a. dužničke hartije od vrednosti**
- b. vlasničke hartije od vrednosti
- c. derivatne hartije od vrednosti

12. Štednja stanovništva spada u:

- a. finansijske investicije**
- b. realne investicije
- c. proizvodne investicije

13. Devizno tržište je:

- a. mesto na kome se vrši prodaja deviznih obveznica i akcija
- b. mesto na kome se vrši kupovina deviznih hartija od vrednosti
- c. mesto na kome se vrši kupoprodaja deviza i formira devizni kurs**

14. Deficit platnog bilansa mora biti:

- a. uredno finansiran**
- b. delimično finansiran
- c. povremeno finansiran

15. Monetarna ravnoteža je usaglašenost između:

- a. akumulacije i investicija
- b. deviznih priliva i odliva
- c. raspoložive i potrebne količine novca u jednoj zemlji**